

**UCHWAŁA Nr XLII/388/2013
RADY MIASTA SZCZECINEK
z dnia 16 grudnia 2013 roku**

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
dla Miasta Szczecinek na rok 2014.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz.1356) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124) Rada Miasta Szczecinek uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2014”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Szczecinek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta

Katarzyna Dudź

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2014

ROZDZIAŁ I

PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
  2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
  3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
  4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
  5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
  6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.
- Działania ujęte w programie inicjowane przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizowane będą we współpracy z wieloma instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz z organizacjami pozarządowymi.

1. CELE PROGRAMU

Nadrzędnym celem programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych, zmniejszenie tych, które aktualnie występują oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.

Cele strategiczne w tym zakresie to

1. Zwiększenie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu dla życia rodzinnego i społecznego.
2. Zwiększenie kompetencji wychowawców i nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz z rodzicami.
3. Upowszechnienie nowoczesnych szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych.
4. Podniesienie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

2. ZADANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Dofinansowanie szkoleń w ramach zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia uzależnienia od alkoholu.
2. Finansowanie programów terapii dla młodzieży uzależnionej i zagrożonej uzależnieniem.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy społecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Prowadzenie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury zmierzających do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
2. Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych dotyczących sytuacji w rodzinie i miejscu zamieszkania osoby uzależnionej.
3. Wspieranie bieżącej działalności świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
4. Realizację przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej projektu Starszy Brat Starsza Siostra.

5. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczęszczających do świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo –wychowawczych.
6. Prowadzenie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia socjoterapeutyczne, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych.
7. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych.
8. Zorganizowanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
9. Udzielanie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej porad prawnych osobom ze środowisk dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu i ich rodzinom.
10. Wspieranie rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo przez asystentów rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i rodziny wspierające.
11. Doskonalenie i upowszechnianie standardów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez następujące działania:
  - a) organizowanie specjalistycznych szkoleń dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, specyfikacji i zasad kontaktu z osobą doznającą i stosującą przemoc;
  - b) organizowanie narad i spotkań służących wypracowaniu wspólnej, lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
12. Doskonalenie metod interwencji w sytuacji przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Podnoszenie jakości Szkolnych Programów Profilaktyki zwłaszcza poprzez:
  - a) wdrażanie wystandaryzowanych programów profilaktyki dla dzieci i młodzieży o potwierdzonej skuteczności,
  - b) udział nauczycieli realizujących programy profilaktyczne w szkoleniach z zakresu pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą, rozwijających umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych.
  - c) udział nauczycieli w szkoleniach rozwijających kompetencje w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych w szkole.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu wspieranie abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
3. Organizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży.
4. Finansowanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic z programem socjoterapeutycznym i opiekuńczo – wychowawczym.
5. Włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy.
6. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
7. Prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Klubu Młodzieżowego.
8. Prowadzenie we współpracy ze Strażą Miejską w Szczecinku i z Komendą Powiatową Policji w Szczecinku działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.
9. Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym.
10. Prezentowanie uczniom spektakli, koncertów mających charakter artystycznych wypowiedzi przeciwko patologiom społecznym – uzależnieniom i przemocy.
11. Zakup i rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki alkoholowej oraz przemocy domowej.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Wspieranie finansowe organizacji, których działalność polega na:
  - a) wdrażaniu działań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie,
  - b) prowadzeniu wyspecjalizowanych miejsc pomocy osobom doznającym przemocy domowej,

- c) realizacji programów profilaktycznymi przemocy w rodzinie,
  - d) prowadzeniu edukacji społecznej dotyczącej zjawiska przemocy domowej,
  - e) prowadzeniu świetlic socjoterapeutycznych i innych placówek opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
2. Wspieranie finansowe organizacji abstynenckich, których działalność polega na:
- a) promowanie abstynencji i zdrowego stylu życia,
  - b) prowadzenie klubu abstynenta, jako miejsca wspieranie trzeźwienia, rehabilitacji i działań interwencyjnych wobec osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin,
  - c) motywowanie osób uzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień,
  - d) udzielanie wsparcia i informacji o możliwości uzyskania pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową,
  - e) prowadzenie telefonu zaufania dla osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin,
  - f) wspieranie działań w lokalnym systemie rozwiązywania problemów alkoholowych.

Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji poszczególnych zadań programu odbywać się będzie z zastosowaniem procedury zlecania zadań organizacjom pozarządowym w myśl ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Kontrole podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego za naruszenie przepisów dotyczących zakazów reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw.
3. Umieszczanie na druku zezwolenia pouczenia zawierającego przepisy dotyczące sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.
4. Prowadzenie postępowania administracyjnego w związku z naruszeniem warunków sprzedaży określonych w ustawie.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Rehabilitację osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
2. Przeciwdziałanie przemocy domowej, działania na rzecz pomocy dzieciom osób uzależnionych od alkoholu.
3. Rozwijanie działalności świetlic socjoterapeutycznych.
4. Wspieranie działalności stowarzyszeń i klubów abstynenckich.

3. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) za posiedzenie komisji – 5% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r., o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. z 2013r. poz.1074),
- 2) za udział w posiedzeniu zespołu ds. osób uzależnionych – 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r., o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. z 2013r. poz. 1074),
- 3) za pracę wykonaną w ramach kontroli przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych – 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r., o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. z 2013r. poz.1074),
- 4) za udział w posiedzeniu zespołu ds. współpracy z instytucjami – 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r., o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. (Dz.U. z 2013r. poz. 1074).

ROZDZIAŁ II

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII

W zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych wynikających z zażywania narkotyków *Program* przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z jej treścią zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii obejmują poniższe działania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

1. CELE PROGRAMU

Cel główny programu w zakresie przeciwdziałania narkomanii to ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych. Realizowany będzie w trzech obszarach:

1. Profilaktyka.
2. Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna.
3. Badania i monitoring.

Profilaktyka

Cel główny: Zmniejszenia popytu na narkotyki.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie jakości realizowanych programów profilaktycznych.
2. Zwiększenie skuteczności działań - w zakresie zapobiegania narkomanii – podejmowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne.
3. Poniesienie poziomu świadomości społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

Leczenie, rehabilitacja, ograniczanie szkód zdrowotnych i reintegracja społeczna

Cel główny: Poprawa stanu zdrowia i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od narkotyków oraz używających narkotyków w sposób szkodliwy.

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie leczenia, rehabilitacji, i ograniczania szkód zdrowotnych.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej.
3. Zapobieganie wykluczeniom społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym osób uzależnionych i ich rodzin.

Badania i monitoring

Cel główny: Wsparcie informacyjne realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Cele szczegółowe:

1. Monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii na szczeblu lokalnym.
2. Ocena skuteczności MPPN.

2. ZADANIA I SPOSÓB ICH REALIZACJI

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Finansowanie zajęć terapeutycznych dla uzależnionej od środków psychoaktywnych młodzieży i ich rodzin.
2. Dofinansowanie szkoleń w ramach zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników leczenia uzależnienia od środków psychoaktywnych.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Informowanie rodziców dzieci zażywających narkotyki o formach pomocy.
2. Wspieranie specjalistycznego poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i terapeutycznego.
3. Dofinansowanie działalności punktu konsultacyjnego dla osób eksperymentujących z narkotykami.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Podnoszenie jakości Szkolnych Programów Profilaktyki zwłaszcza poprzez:
  - a) wdrażanie wystandaryzowanych programów profilaktyki dla dzieci i młodzieży o potwierdzonej skuteczności,
  - b) udział nauczycieli realizujących programy profilaktyczne w szkoleniach z zakresu pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą, rozwijających umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych.
  - c) udział nauczycieli w szkoleniach rozwijających kompetencje w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych w szkole.
2. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu wspieranie abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.
3. Wspieranie programów profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych.
4. Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym dla rodziców, mających na celu rozwijanie umiejętności wychowawczych i wspieranie rodziców w rozwiązywaniu trudnych problemów.
5. Prowadzenie zajęć sportowych z elementami profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży.
6. Organizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży.
7. Powierzenie realizacji programów profilaktycznych promujących zachowania alternatywne wobec zachowań ryzykownych.
8. Wdrażanie pozaszkolnych programów profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem od środków psychoaktywnych oraz dla ich rodziców
9. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach edukacyjnych obejmujących problematykę narkomanii.
10. Prezentowanie uczniom spektakli, koncertów mających charakter artystycznych wypowiedzi przeciwko patologiom społecznym – uzależnieniom i przemocy.
11. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji służb społecznych poprzez dofinansowanie różnorodnych form kształcenia.
12. Zakup i dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki narkotykowej.
13. Powierzenie przeprowadzenia programu szczepień przeciwko wirusowi HPV dla dziewcząt z rocznika 2001.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez wspieranie finansowe organizacji, których działalność polega na realizacji:

1. Programów profilaktycznych współtworzonych, współrealizowanych przez młodzież i skierowanych do grup rówieśniczych, realizowanych w oparciu o ideę liderów młodzieżowych.

2. Programów służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, w tym na prowadzeniu punktu konsultacyjnego dla osób zażywających środki psychoaktywne i dla ich rodzin.
3. Projektów edukacyjnych i poradnictwa dla rodziców, służących przeciwdziałaniu uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
4. Programów profilaktycznych promujących zachowania alternatywne wobec zachowań ryzykownych.
5. Wypoczynku dzieci i młodzieży połączonego z programem socjoterapeutycznym lub profilaktyki uzależnień.
6. Projektów promujących pozytywne zachowania dla dzieci i młodzieży.

Wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji poszczególnych zadań programu będzie się odbywała z zastosowaniem procedury zlecenia zadań organizacjom pozarządowym w myśl ustawy z 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zadanie 5

Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

1. Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji psychoaktywnych.
2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków odurzających oraz osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.
3. Praca socjalna z rodzinami osób uzależnionych w oparciu o zasady współdziałania i kontrakt socjalny.
4. Poradnictwo rodzinne, prawne i pedagogiczne w zakresie uzależnień prowadzone przez pracowników problemowego zespołu pracy socjalnej ds. osób uzależnionych.
5. Funkcjonowanie w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Klubu Integracji Społecznej, jako formy przeciwdziałania zjawisku długotrwałego bezrobocia i marginalizacji społecznej.

ROZDZIAŁ III

WYDATKI FINANSOWE

Środki finansowe, które otrzymują samorzady gminne za korzystanie przez podmioty gospodarcze z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, powinny w całości zostać wykorzystane na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii. Jednoznacznie określa to art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi: „dochody z opłat za wydane na podstawie art. 18 lub 18¹ zezwolenia oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ mogą być wykorzystane jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.”

Środki zaplanowane na realizację *Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Szczecinek na rok 2014* określone są w uchwale budżetowej Miasta Szczecinek na rok 2014.